

НОВА СВѢТЛИНА

ПРѢРАЖДАНІЕ.

(Продължение отъ книжка 3-та).

Всячкитѣ тѣзи нѣща не могатъ се истълкуватъ логично, естествено и задоволително чрѣзъ никака наука, освѣнъ чрѣзъ спиритизма, който, въ това отношение, има за основа прѣражданието въ разни свѣтове. Защо, на примѣръ, ели-кое дѣто умира, щомъ се ражда, или нѣколко мѣсеца, или години слѣдъ ражданието си, а друго слѣдва да живѣе 10, 20, 30, 50 и повече години? Дѣте, което умира при или подиръ ражданието си нѣколко врѣме, не е принудено да прѣтърпѣва непостоянността на този земенъ животъ: неговитѣ родители сж заслужвали едно грѣховно прѣчищение. Може би, баща му да се е обогатилъ по единъ нечестенъ начинъ, като е мислилъ да остави въ наследство това богатство на самия си синъ; може би, майката да е прѣгрѣшила въ нѣщо. Какво по-наскърбително и по-сърдцеболѣзно наказание за единъ баща и за една майка отъ загубата на една рожба, на възраст двѣ или три години, която е била тѣхната утѣха и веселие! Подобна смъртъ, слѣдователно, е силно грѣховно исплащаніе.— Защо нѣкой си человекъ отъ младитѣ си години до 35 годишна възраст, докато умре, непрѣстатно върши злини и прѣстѣпча Божественнитѣ природни и морални закони? Такъвъ человекъ, който умира на 35 годишна възраст, като е вършилъ прѣстѣпление, ако продължаваше да живѣе, щѣше да бѣде лошъ примѣръ за тѣзи, които го окръжаватъ и щѣше да извърше още повече злини, отколкото е извър-

шилъ. Такъвъ чловѣкъ умира насилственнo, за да се прѣ-
роди за наказание на една планета по-долна отъ нашата
земя; тамъ той ще живѣе по-строгъ и по-мжченъ животъ и,
при сичко туй, ако той тамъ се подчени на Божата воля,
може да бжде за примѣръ съ своята интелигентность
между тѣзи диви и необразовани хора, които, колкото и
да притежаватъ една интелигентность, всѣ по-долу стоѣтъ
отъ него.

Защо това младо момче, което е прѣкарало единъ при-
мѣренъ животъ и е употрѣбило всичкото си врѣме да при-
добие познания, които да му бждатъ за честна прѣхрана и
за помощ на майка му или сестритѣ му, останжли сирачата,
умира на 25 годишна възраст, като прѣкарва една дълга и
строга болестъ? Момъкъ, който умира на 25 годишна въ-
зраст отъ дълга и ужасна болестъ, слѣдъ младина, съвър-
шенно посветена да придобие познания, чрѣзъ едно непрѣ-
станно и трудно занпмание, трѣбвало да исплати нѣкои грѣхо-
ве, извършени въ неговото по-прѣднѣо раждане и да стане
по-добъръ, прѣди да отиде въ една по-добра планета отъ
нашата земя. Той исплаща това не само чрѣзъ едни физи-
чески болки, но още чрѣзъ моралното наказание въ врѣме
на своето болѣдувание, като мисли, че ще остави майка си
или сестритѣ си безъ никаква подпорка, безъ никакъвъ до-
ходъ. И за майка му, и сестритѣ му сжщо сжществува ис-
плащание или опитъ.

Защо тасъ баща, едничката подпорка, съ науката, ин-
дустриата или ржчната си работа, на своята фамилия, жена
и дѣца, умира на 40 години? — Защо тасъ млада майка,
останжала вдовица и безъ имение, умира подъ страданието
на охтиката на 30 годишна възраст, като оставя двѣ малки
момичета, безъ родители, безъ имение и безъ подпорка? —
Този баща, самата подпорка на жена си и на дѣцата си,
който умира на 40 години; тая млада майка, която умира
на 30 години, като оставя двѣ малки дѣвойчета, безъ ро-
дители и безъ имение, сж примѣри на испытание и грѣ-
ховно исплащание.

Спиритическото учение, добрѣ проумѣно, нѣма да остави
достѣжъ на хората да натякватъ Богу, че е строгъ и не-

справедливъ въ подобни случаи, като по-горнитѣ: когато, на примѣръ, единъ мъжъ умира въ младитѣ си години, една жена оставя дѣцата си въ люлка..... безъ никаква подпорка. Хора, които въ подобни случаи, се обръщатъ къмъ Бога, забравятъ да се попитатъ, дали въ сегашното или въ по-прѣдшното си прибавяние не сж заслужили какво-годѣ наказание. Понеже тази прѣврътливостъ не е като наказание на тѣзи, които умиратъ, защото сж си прѣвършили испитанията по земята, ний трѣбва да ѝ счѣтаме, като едно грѣховно исплащаніе за тѣзи, които оставатъ. Не напразно сжществува поговорката: „Добритѣ мржтъ млади, а лошитѣ живѣтъ дълго врѣме”. Вижда се, че тѣзи, които мржтъ млади, сж били за малко врѣме да прѣтъриѣватъ теготитѣ на този свѣтъ; слѣдователно, въ всичко това не сжществува ни *строгостъ*, ни *несправедливостъ* отъ страна на Бога, а сама-та *справедливостъ*.

Въ природата сжществуватъ двѣ нѣща: *страдание* и *дѣятелностъ*. Първото е за нечувствителнитѣ елементи; втората за чувствителнитѣ и интеллигентни сжщества, които, при всичката си чувствителностъ, ако тѣхната дѣятелностъ се е отклонила отъ естествения природенъ законъ, се подлагатъ подъ страдание отъ природния този законъ, като едни нечувствителни елементи, дотогава, докато се поправѣтъ и дойджтъ въ първобитното си положение. Страданието бива съразмѣрно съ прѣстжлението или отклонението.

Всичкитѣ тѣзи разнообразни явления и положения може да се истѣлкуватъ чрѣзъ *прѣразсуданието*. Нашото дохажданіе тукъ е единъ опитъ, който природата ни налага, ва да можемъ да омегчимъ душата си, да ѝ прѣчистимъ отъ материалнитѣ грѣшки, що ѝ прѣчижтъ. Всѣко челоувѣческо сжществуване, злѣ употребено, се подновява, като ученикъ, който не се е старалъ прѣзъ годината да покаже добъръ усѣхъ, остава и втората година въ сжщия классъ. Развратенитѣ и пълни съ недостатѣци хора безъ друго се прѣраждатъ за подобрене. И това ще се слѣдва тѣй, додѣто душата се прѣчисти отъ недостатѣцитѣ си и стане достойна за по-добро мѣсто. Това е въ кръга на Божата справедливостъ. Богъ, като баща, иска щото рожбата му да поправи

грѣшки-тѣ си, отколкото да ѣ осжди на вѣчни мѣки, както проповѣдава нашата православна вѣра.

Ако чловѣческии животъ е испытание и продължение, за да можемъ да се приготвимъ за едно по-добро и по-благополучно сществуване, нѣма нужда да питае, защо се раждае тукъ или тамъ, подъ такова или онакова условие, подъ такава или онакава категория—сичко това е излишно за нашата сждба, понеже тя е опрѣдѣлена да прѣтърпи едно опрѣдѣлено врѣме на едно какво-годѣ мѣсто, за да може да се слобие съ едно по-добро положение. И така, въ продължение на това испытание, ако срѣщнемъ безнараственността и недостатъцитѣ да напрѣдватъ, а добродѣтелята да се пригонва; ако бждемъ невинна жертва на несправедливостта, свирѣпостта или на невѣжеството, ний нѣмаме право да мѣрмиме противъ провидѣнието, ни пѣкъ да проклинаее болката и съжяляваме, че прѣстѣплениата напрѣдватъ, а добродѣтелята страда и плаче. Ний нѣмаме, сжщо, право да се оплакваме отъ тѣлеснитѣ си или умственни недостатъци или врѣди, ни пѣкъ за болеститѣ, що ни нападатъ прѣзъ живота. Сичкитѣ тѣзи условия, противни на земното благополучие, сж часть отъ програмата на испитаниата, които трѣбва да прѣтърпимъ тукъ, колкото и злини да ни сполѣтѣтъ, колкото и несправедливости да ни посрѣщнатъ, колкото и злодѣянна да ни нападнатъ, трѣба да бждемъ хладнокровни и да ржкоплещемъ съ радостъ на тѣхното дохождане. Тѣ сж орждаата на нашиа естественъ откупъ; и колкото тѣ сж остри и по-силни, толкова часътъ на благополучието ще бжде по-скоро.

Учението за прѣражданieto не е съвършенно ново нѣщо; то сществува, откакто сществува чловѣкътъ; за него говорѣтъ най-древнитѣ народи, Старий и Новий Завѣтъ. При сичко туй, нашата вѣра, вмѣсто да има за догма това природно явление, има други, които, доколко сж съобразни съ природното сществуване, е непознато.

За древнитѣ врѣмена трѣба да се отнесемъ до Индийската история или по-добрѣ до Индийската религна. Ето що пише нѣкой си Француский списатель, на име Еколлиотъ, въ книгата си: „Христна и Христосъ“.

„Учението за душевното прѣселение е, може би, първата философическа система, която се е появила въ свѣта подиръ безсмъртието на душата и происхожданието на чловѣка; при това, то е тъй тѣсно свързано съ учението за божественното възплъщение въ свещеннитѣ вѣрвания на древня Индия, щото види ни се интересно да се позанимаеме съ него.“

„Относително Историата на чловѣчеството, което клони да е повече партизанинъ на разумното вѣрвание и на науката, вижда ни се, че е полезно да причислимъ отъ свещеннитѣ прѣминжли раскази началото на едно вѣрвание, което ний намираме въ повечето древни народи и отъ което християнството, при всичко че го отблъсква, е заело повечето си тайни теории по *безсмъртието на душата, на небото, на ада, и на конечното блаженство.*“

„Душата, която е прѣчистена чрѣзъ добродѣтельта, казва Урихаспати въ тълкованието си на Ману, възлиза на небесното сѣдалище и се изгубва въ обятията на Пара-Пуруха; но тази, чиито пятна не сж никакъ исчезнжли, осждена е на послѣдователни душевни прѣселения, постановени отъ Веда.“

„По подържание на Брахмитѣ, Египетскитѣ свещеници, относително това, бѣхж направили най-важната своя догма. „Прѣселението на душитѣ е най-важната догма въ Египетъ“ казва Манетонъ, Себенитски свещеникъ, пазителъ на свещеннитѣ архиви въ храма на Елиополисъ, 263 г. прѣди Христа.“

„Тибетъ, Кина, Японна, островитѣ на Сонда го приехж отъ Буда.“

„Персиа имаше това вѣрвание отъ Зороастра; — Цесаръ го намѣри въ Германия и въ Галлиа. Друдитѣ най-много искать да увѣржтъ, че душитѣ не умиратъ, но подиръ смъртъта (на тѣлото) минувать въ други тѣла. И тѣ мисльтъ, че това вѣрвание е едно голѣмо подбуждение къмъ добродѣтельта, като отдалечавать страха на смъртъта.“ Питагоръ, (на санскритски: Пита-Гуру) учителъ надъ учителитѣ, по слѣдствие на пжтешествиата си въ Индия, основа учението си.“

„Овидъ въ прѣкраснитѣ си стихотворения, като изляга поучението си, описва на своитѣ ученици, разнообразнитѣ измѣнения на своитѣ разни съществуванія още отъ врѣме на Троянската война, въ която той претендира да е присъществувалъ.“

„Сократъ и Платонъ отъ това вѣрвание произведохъ прѣдметъ на сериозни размишления, и малко останъ, щото това учение, съ Оригена и много други доктори на църковата, чиито поучения се осъдихъ 75 години по-сетнѣ въ Никея, да станѣше единъ отъ членовѣтъ на християнската вѣра.“

„Нѣкои отдаватъ на Питагора идеата на прѣбръщанieto, но това не е вѣрно. Той прие това учение отъ Индия, понеже въ Индия, както и въ Египетъ, то съставляваше частъ отъ вѣрваниата на посветенитѣ. Може би, то да е прѣтърпѣло нѣкое измѣнение, като се е распространило между проститѣ народи, които лесно може да приематъ, че чловѣкъ може да се прѣроди не само въ едно чловѣческо тѣло, но още за наказание и въ едно тѣло на едно животно. Питагоръ, който билъ въ Египетъ, както и въ Индия, трѣба да се е запозналъ съ това вѣрвание, което поучаваше, че чловѣкъ се прѣбръща много пѣтъ, за да се усъвършенствува; но никога той не е поучавалъ, че чловѣкътъ може да се прѣроди въ животно“.

Книгата на писателя Еколлиотъ, обема всичко това, що се относя до поучението на Ману, който е писалъ прѣди тринадесетъ хиляди и триста години, прѣди нашото лѣтоброение (историческитѣ и хронологическитѣ Зодиаци довъряватъ това); ако чловѣкъ прочете това поучение, ще проумѣе, откъдѣ може да се зети, както въ Ветхия Завѣтъ, тъй въ Новия, идентѣ относително *безсмъртието, прѣбръщанieto, ада и вѣчното блаженство.*

Бартелему С-т Хилеръ въ книгата си: „*Буда и религиата му*“, казва: „Ако Буда не опрощаваше прѣтърпениата, едно отъ най-ограничениитѣ правила, неговото поучение изъ цѣло водѣше къмъ тази взаимна търпѣливостъ, отъ която хората иматъ голѣма нужда. Вѣрванието, даже, на душевното прѣселение го спомагаше особно. Прѣдъ една обida, едно докaчение, едно насилие, първото будичес-

ко чувство е да се не растревожва човекът. Будистът се не сърди, понеже той не вѣрва на несправедливостта. Той мисли, че въ едно по-прѣдишно съществуване, той е прѣгрѣшилъ и, слѣдователно, заслужва въ сегашното си съществуване такова едно наказание. Той отдава на себѣ си нещастното, що го е достигнѣло и, вмѣсто да отдава причината на неприятели си или на притѣснителя си, той обвинява себе си; не мисли за отмъщение; той гледа като на единъ урокъ въ злинитѣ, що прѣтърпѣва.

По-ясно и по-добро понятие за прѣвѣсходнитѣ спиритически мисли, не могатъ се да отъ горнитѣ.

Бунсенъ, въ книгата си: „*Богъ въ Историата*“, казва относително първитѣ религиозни поучения въ Египтянитѣ: „Всичкото поучение за душевното прѣселение се основава, прѣди всичко, на една морална основа, а не на едно отвлѣчено и нагледно начало. Вѣрването въ душевното прѣселение е, тъй да кажемъ: Скитникътъ Евреинъ на Божественното съзнание въ Историата. То съзнава по единъ явенъ начинъ, че проблемата на съществуването не е рѣшена въ този животъ и че другадѣ трѣба да търси рѣшението си. Всѣка грѣшка трѣба да бѣде искупена, но въ края на испитанието доброто ще въстѣржествува. Едно непрѣкъснато грѣховно исплащане ще може да прѣчисти душата и ще може да ея приготви да живѣе въ Бога, вѣчното ѣ отечество“

Въ същото това списание, ето какво казва Бунсенъ, относително вѣрванията на Гърцитѣ: „За Гърцитѣ, слѣдъ сегашното съществуване, единъ новъ животъ начинава за хората, истиний животъ на душитѣ. Пиндаръ (520 години прѣди Христа) говори често за безсмъртието на нашото съществуване, или по-добрѣ една частъ отъ нашото съществуване. Ето мнѣнието му:

„*Нечестивитѣ души хвъркатъ подъ небето, около земята, подъ неизбѣжния ярмо на болкитѣ; но душитѣ на благочестивитѣ хора заселяватъ небето и славятъ царятъ на блаженнитѣ, като пѣятъ пѣсни*“. Бунсенъ казва още: „Платонъ въ своя Менонъ, казва: „Пиндаръ и много други, духовитѣ поети, казватъ приблизително това: Душата на хората е безсмъртна; по-нѣкоги тѣ свършватъ, т. е. тѣ

умиратъ; поитѣкоги тѣ се раждатъ, но никога не сж унищожени.“ — „Прѣди Анаксигора, Хераклитъ (500 години прѣди Христа) мизантропа философъ, който обичаше да говори въ енигми, бѣше проповѣдалъ идеи, съвършено непознати въ Иониа. Главното е, че той припознава единъ божественъ законъ въ челоуѣческитѣ работи; единъ мораленъ поредѣкъ, който сочи кжмъ единството. При сичкитѣ противоречиа, той поставя като морално начало: подчинението на челоуѣка на тосъ общъ законъ. Тоѣ нарича тѣлото: „душеуенъ гробъ“. „Челоуѣка“, казва той „е единъ смъртенъ Богъ, животътъ му е смъртта на Бога; смъртта му единъ божественъ животъ. Подиръ смъртта му е запазена една участь, въ която той никакъ нѣма надежда, ни цѣкъ вѣрва.“

Тѣй добръ разбиралъ Хераклитъ, че челоуѣческата душа е безсмъртна; че земний животъ е единъ видъ сѣнь, спрѣмо точния животъ на душата. (сѣдѣва).

ЧЕЛОВѢЧЕСКИЙ СЪСТАВЪ.

(Продължение отъ книжка II).

Идеата на отдѣлно *жизненно начало* отъ душата принадлежи на Бартеза, управитель на Монтпелейската школа, който иска да докаже, че въ челоуѣка сжществуватъ два разни елемента: *душа* и *жизненна сила*, или животъ. Това е, което той нарича *двоенъ челоуѣчески динамизмъ*.

При двойния този челоуѣчески динамизмъ, ако приложимъ и тѣлото, ще имаме: *тѣло*, *жизненно начало* и *душа*.

Тѣлото по своята материалность се отличава отъ живота, а по своята разрушителность — отъ душата. Между душата и жизненното начало не е тѣй лесно да намѣримъ разликата, при сѣчко туй ето отличieto:

Душата е нематериална, безсмъртна, неразрушима. Тя е надарена съ мисълта, съвѣстътъ и волята. Тя не подлежи ни на слабостъ, ни на старостъ, ни на смъртъ. Отъ движението, отъ упражнението тя се усилва и, чрѣзъ едно редовно развитие на способноститѣ си, тя се усъвършенствува.

Жизненното начало не е ни материално, ни безсмъртно

качество, което го отличава, както от тѣлото, тѣй и от душата. Както топлината и електриката се пораждатъ отъ нѣкои причини, тѣй и животътъ е слѣдствие на една причина, която, имайке начало, има и конецъ.

Животътъ се прѣдава, а душата не. Животътъ се съобщава отъ одного чловѣка на друго, чрѣзъ раждане, чрѣзъ произведение и по наслѣдство; намира се въ воднитѣ и твърди нѣща, както и въ непосредственнитѣ химически начала на организма животътъ се нахожда въ обятията на майката, дѣто се е турилъ зародина, който обема нуждитѣ материални елементи за своето развитие и лично изображение. Животътъ е подложенъ на развитие до една степенъ, послѣ на едно постепенно отслабване, което се свършва съ растроиство. Животътъ изчезва, както тѣлото се разрушава; душата, напротивъ, се усвѣршенствува чрѣзъ старината и упражнението.

Ето какъ Лордъ, професоръ отъ Монтпелийската школа, се изразява въ това отношение:

„Жизненната сила се е появила въ утробата на майката, като е произвела единъ редъ органи, удивително сплетени, а душевната сила (душата) съзнава своего съществуване при раждането, кате се поставя въ съобщение съ външния свѣтъ. Знанието на първата е родено, безъ да има нужда да го изучава, а втората притежава само способности; послѣдната не е въ положение да дѣйствува, освѣтъ, когото, се освѣти и развие, чрѣзъ чувствителността и опита

„Първитѣ дѣйствиа на жизненната сила сж искусствени, а на душевната сила сж въ начало несвѣршенни, и добиватъ най-високитѣ качества чрѣзъ практиката и вниманието.

„Въ жизненната сила случайнитѣ качества, приатни или неприатни, хубостта на образитѣ, здравиего, грозотата, цвѣтътъ, болѣзненнитѣ страдания се прѣдаватъ чрѣзъ раждането, и дѣцата ги наслѣдватъ отъ родителитѣ си; въ душевната сила интеллигентнитѣ и морални качества, които сж слѣдствие на отхраната, раждатъ се и умиратъ въ чловѣка, безъ наслѣдницитѣ да могатъ да се ползватъ отъ добритѣ свойства на тѣхнитѣ родители, ни да се извинжатъ отъ грѣшкитѣ си по причина на прѣстѣжлението на своитѣ прѣ-

дѣди: тѣхната отхрана е за тѣхна смѣтка. Синътъ на всѣкой великъ челоуѣкъ е длъженъ да се въспита и изучи сичко това, що е съдѣйствувало да се прослави бащата.

Това учение: *едно особно жизнено начало*, което се вема, като една второстепенна душа, за да истълкува явлената на органическия животъ, е плодъ, както се казва, на Монтиелийската школа, а най-паче нейнитѣ професори. Бортесъ и Лордъ. Тѣ, по едно душевно вдѣхновение, искаахъ едно троично същество за тѣлото: *душа, жизнено начало и тѣло*, същество, което, отъ день на день, клони да се докаже научно.

Като какво нѣщо е душевната сила, не може още да се истълкува, но относително физическата сила, можемъ да кажемъ, че, споредъ обяснението на П. Сеши върху единството на физическите сили, днеска е приего отъ науката, че тя е течность, безъ тежестъ, етертъ, що збема сичкото пространство; тази течность, като се попива отъ сичките тѣла, има свойство да приема, съхранява и прѣдава разнитѣ начини на движение; слѣдователно, споредъ характера на трѣптениата (vibrations), които се съобщаватъ, тя се измѣнява: кога въ свѣтлина, кога въ топлинна, кога въ електризмъ, кога въ магнетизмъ. Огъ тукъ тя взема и название: *всемирна течность*.

Неплътната душа има за пѣлтъ тази всемирна течность, която спиритистите именуватъ *околодушникъ*. Околодушникътъ служи на душата да ѝ съедини съ материата (плѣтъта), слѣдователно, всѣко душевно дѣйствие става чрѣзъ него. Тѣлата на хората сж образътъ на околодушника.

Види се, че жизненното начало на Бартеза и на Лорда не е друго нѣщо, освѣнъ дѣйствието на тая всемирна течность, посрѣдствомъ душата. И тѣй, животътъ е слѣдствие на зарящото, духовно дѣйствие (душа и околодушникъ наедно) връзъ тѣлото. Щомъ това дѣйствие прѣстане по нѣкоя причина, смъртта дохожда.

Ето що казва единъ спиритически вѣстникъ въ това отношение: „За нази жизненното начало е свойството, което душата притежава да се *отзарява*, посрѣдствомъ нейното течно облѣкло, връзъ физическото тѣло и да му съобщава,

чръвъ голѣмѣа симпатически нервъ и чръвъ единъ видъ подбужданіе, жизненнитѣ движения, що сѣществуватъ въ нежъ.

Отъ горѣказаното се заключава, че душата нѣма никакво сношение съ тѣлото, че всичко, което върши, прави го чръвъ етерическото си облѣкло, което е въ съобщение съ тѣлото, и е отъ сѣщество, сѣщо матеріално. Слѣдователно, злото или доброто расположение на душата зависи отъ доброто или злото дѣйствиѣ на *околодушника* съ матеріалността на тѣлото. Тѣлесното растройство въ врѣме на болестъ става отзивъ на едно не добро душевно състояние, както душевното добро расположение, горѣ-долу, — на едно порядочно здравіе.

Отъ ново размисленіе излиза, че Сталь е ималъ право, като е мислилъ, че душата върши еичко. Бартезъ и Лордъ, можемъ да кажемъ, не сѣ били далечъ отъ истината, като сѣ мислили, че физиологическитѣ дѣйствиа се вършатъ съ една особна сила отъ душата.

Сталь държалъ единна душевенъ край, а Бартезъ и Лордъ — другиа. Както единий, тѣй и другитѣ двама се сѣ въртѣли около истината, която днесъ науката, горѣ-долу, начинъ да указва.

ЕДНО ПРОРОЧЕСТВО.

Да се сдобие чловѣкъ съ точно знание, трѣбва да се отнесе до тогози, който, горѣ долу, го притежава. Единъ ученикъ да излѣзе отъ стѣнѣнието, що си е сѣставилъ по нѣкой въпросъ, отнася се до учителя си; чиновникътъ да му се дозволи нѣщо, отнася се до началника си, който, ако не се счита за компетентенъ да му позволи, отнася се до една по-горня станція, до тогози, който е надъ него, и пр.

Този начинъ на дѣйствиѣ се нарича иерархически и е като единъ законъ въ природата, който, ако и нагледно, той се съхранява между хората. Кой може да знае събигната въ политическия кръгъ, освѣтъ този, който има достъпъ до хора, които се занимаватъ съ този прѣдметъ. Слѣдователно, съобщениата, сношениата сѣ практичното сръдство, чръвъ което чловѣкъ може да достигне до едно какво-

годѣ умственното възвишение, относително познаниата си. Оттукъ е останала поговорката: „Между каквито живѣе, такъвъ и става.“

Всѣкой знае, че хората, които се занимаватъ сериозно съ единъ какъвъ-годѣ прѣдметъ, добиватъ въ него такава практика, щото отъ настоящето знайтъ и бъдъщето, какво ще бѣде: имало е и има дипломати, които прѣди вѣкове се казали, какво ще се случи. — Ако подобни хора съществуватъ между насъ, то духоветѣ, или нашитѣ почивши прѣдѣди, отъ които нѣкои отъ тѣхъ стоятъ много по-горѣ отъ насъ, нѣма ли да знайтъ нѣщо повече?

Спиритизмътъ ни доказва, че невидимиятъ свѣтъ има сношение съ видимия; че съществуватъ хора, които иматъ дарба на пророчество и то, вѣроятно, по вдъхновение на духоветѣ, съ които тѣ иматъ съобщение. Отъ подобни явления историята е пълна, а най-много днесъ подобни лица, назоваеми медиуми, се намиратъ доволно изобилно по Европа и Америка.

За примѣръ на горѣказаното прѣвеждаме отъ вѣстника „Revue Spirite“ едно пророчество още въ 1848 г. отъ едно 13 годишно момиче, на име Маргарита Стофелова отъ Алстентенъ (Тиролъ), като е било въ екстазъ. Отъ това прѣдсказание много отъ случките се сж изпълнили вѣки.

Ето единъ отломъкъ, относително политиката въ Европа по това прѣдсказание:

„Франция ще стане република, но тя не ще бѣде „трайна, докато не прѣкара нѣкои кървави войни; тя нѣма „да заххне да се съедини съ Белгия, и този часъ ще „начне една война противъ богатството и благородството. „Ще има едно царство отъ работническата класа, но то „скоро ще исчезне по причина на войната противъ чуждитѣ „сили. Подиръ това ще мине на сила една умѣрена партия, „подъ режима на която Франция ще бѣде благополучна. „Нѣма вѣки да съществува царъ въ това мѣсто; единъ „князь ще покаже нѣкакви усилия, за да си добие царския „прѣстолъ; но неговото безумно прѣдприятие ще коштува „живота му.“

„Испания и Португалиа ще се распокжсатъ отъ кръ-
„зави противодѣйствиа; нѣма да сѣществува вѣки никаква
„дирия отъ законъ и отъ порядокъ Подиръ това
„мирътъ ще вѣстържествува изъ ново, благодарение на
„единъ гений чловѣкъ; имената на Испания и Португалиа
„ще се замѣстѣтъ съ Републиката на Пиренейскитѣ пла-
„нини, силна по сухо и по море.

„Въ Велика-Британія мизерността на работничес-
„ката класа ще отиде отъ злѣ на по-злѣ. По слѣдствие
„на страшнитѣ мѣстни кръвопролития, търговията ще прѣс-
„тане, както и индустриата, нѣща, които ще докаратъ до
„отчаяние населението. Отъ това яростта ще се обърне
„къмъ голѣмитѣ фабриканти, на които фабриктѣ ще из-
„горѣтъ; Ирландцитѣ, полумъртви отъ гладъ, ще се намѣ-
„сѣтъ въ това разорително дѣло. На конецъ, подиръ тѣзи
„вънкашни и вътрѣшни кръвави борби, Англия ще се ус-
„танови; короната, тоже, ще падне, но по-късно отъ дру-
„гитѣ мѣста.

„Въ Италия, подиръ голѣми борби, Австрийцитѣ ще
„исчезнатъ за вѣгда. Сичкитѣ разни държавици въ това
„мѣсто, на конецъ, ще изобразѣтъ една силна република,
„на която столицата ще бѣде Римъ. Папското влияние ще
„исчезне на вредъ за вѣгда и ще се замѣсти отъ една
„всемирна Християнска църква за цѣла Европа.

„Гърция отъ ново ще бѣде, отъ страна на Турцитѣ,
„театръ на разбойничества и горѣния. Царьтъ отъ отчая-
„ние ще се откаже отъ короната и ще остави народа си
„на щастieto. По-послѣ единъ народъ отъ Истокъ (?) ще
„и дойде на помощъ; Турцитѣ ще се пропждѣтъ тогава,
„не само отъ Гръцко, но отъ цѣла Европа и ще отидѣтъ
„въ Азия. Подиръ това Гърция ще стане силна република,
„като има за столица Цариградъ.

„Германия ще бѣде, тоже, театръ на страшни прик-
„лючения; единъ царъ изъ това мѣсто ще повика на по-
„мощъ Азиатскитѣ народи (?); тогава ще стане страшно
„кланіе, въ което ни мжжѣе, ни жени, ни дѣца, ни стари
„ще бѣдѣтъ завардени. Въ това врѣме, когато тѣзи нѣща
„ще се случватъ, въ южна и западна Европа, народитѣ

„(една дума тукъ не може да се прочете) ще надвижътъ и
„ще изгонѣтъ тѣзи варвари изъ Германѣа, отъ които жал-
„ко ще се отървѣтъ отъ смъртъта. Единъ голѣмъ градъ
„подобенъ на древния Вавилонъ (?), ще бѣде изгоренъ; мѣс-
„того му ще се покрие съ соль, и жива душа нѣма да го
„заселе вѣки. Царскитѣ корони ще бѣдѣтъ стрѹшени; тѣх-
„ната сила унищожена; послѣ ще дойде на Германѣа тоже
„врѣмето да се устрои републикански и да бѣде една силна
„и миролюбива държава

„Полна ще въскрѣсне; но нейното царство ще бѣде
„страшно; водитѣ на Вистула ще бѣдѣтъ дълго врѣме укър-
„вавени отъ тѣхнитѣ притѣснители, . . .

„Сичкитѣ Европейски народи ще са обрѣжжѣтъ противъ
„Руссия; царѣтъ ще събере сичкитѣ Азиатски и Европейски
„народи. Войницитѣ ще се срѣщѣтъ въ една обширна по-
„ляна, и тамъ, въ продължение на осемъ дни, ще се откърне
една страшна война, която ще има за слѣдствие побѣдата на
„Руссия отъ западнитѣ. Тази битка ще бѣде по себе си и
„по слѣдствиата си най-голѣмата, която не е била; но тя
„ще бѣде послѣдната.

„Въ продължение на това революционно и разруши-
„телно врѣме, което ще измѣни въ Европа сичко положе-
„ние на днешнитѣ работи, Швейцарѣа, като прѣтърпи едно
„мимоходно сътрѣсение, ще се усили повече и ще бѣде
„едно прибѣжище на тѣзи, които се гонѣтъ; бѣжащитѣ ще
„нахлуѣтъ въ градищата ѣ, и тѣзи, които бѣхж нейни не-
„приятели, ще бѣдѣтъ щастливи да намѣржтъ едно прибѣ-
„жище. Царѣе и князове ще дойджтъ да поискатъ на най-
„старата република (отъ новитѣ врѣмена) едно прибѣжище
„отъ гнѣва на тѣзи, които тѣ наричахж тѣхни подданици.

На конецъ, деветнадесети вѣка ще види конца на сич-
китѣ тѣзи сцени отъ опустошение, и царството на справедли-
востѣта ще се распрѣсне по сичката земя. Нѣма вѣки да се
питатъ: „Откадѣ си ти“? нито: „кой си ти“? понеже сичкитѣ
хора ще се обичатъ, като братѣа, и никой нѣма да се мисли,
че е по-добъръ, нито по-голѣмъ, отколкото е неговий съсѣдъ.

МАГНЕТИЗМЪТЪ.

Въ първитѣ двѣ книжки спомѣнахме нѣщо за онази сила въ чловѣка, наречена магнетизмъ, безъ, обаче, да дадемъ на читателитѣ си нѣкое по-подробно разяснение върху него. Тукъ ще поговоримъ повечето за историческото развитіе на тази сила, като последователно разяснимъ нейното появленіе въ разнитѣ прѣдмети.

Силата на животния магнетизмъ е била позната и практикувана отъ незапаметни врѣмена, но не явно и всенародно, а тайно и въ кръгътъ на отбрани само хора, каквито сж били: жрецитѣ въ древня Индіа, магитѣ въ Персія и Египетъ, пророцитѣ въ Израилския народъ, лѣкаритѣ и философитѣ въ Стара Гръция и пр. Прѣвъ срѣдния вѣкъ се забѣлжватъ сжко подобни проявление, извършени отъ тѣй нареченитѣ вѣщици, които сж били гонени и живи горѣни, като съучастници на „дявола“; но прѣвъ новия вѣкъ почна, полегка-легка, да се дохожда до съзнанието, че тая сила не е сврѣхестественна и дяволска, а чисто природна и такава, каквато положителната наука може да наблюдава, изучава и управлява.

Главната заслуга за повдиганіето Магнетизма на тази висока степенъ, принадлежи на нѣмския лѣкаръ, *Антонъ Мезмера*. Той се роди въ 1734 год. въ с. Вайлеръ, близу до г. Штайнъ на р. Рейнъ и билъ синъ на простъ горски надзирателъ. До 16-та си година Мезмеръ тичалъ изъ полята и горитѣ, но мѣстний епископъ забѣлжилъ природнитѣ му дарби и го далъ да учи Теология; но Мезмеръ, по самата си наклонность, напусналъ Теологията и отишълъ да учи медицина. Въ 1766 получилъ титлата „Докторъ“ на Виенския Факултетъ, а първата му диссертация била: „*За вѣнчанието на планетитѣ врѣзъ човѣшкото тѣло*“, съ което се опрѣдѣлѣла посоката на духа му.

Отъ 1773 Мезмеръ почна да лѣкува съ просто дѣйствианіе върху животния магнетизмъ, безъ да употрѣбява обикновеннитѣ аптекарски лѣкарства; но нѣкои негови събратѣ, подпомагани отъ Езуититѣ, захваняхъ толкосъ жестоко да го прѣслѣдватъ, щото той на 1778 се принуди да напусне отечеството си и да се прѣсели въ Парижъ. Тукъ той захванъ волно и охолно своята магнетическа клиника. Сполучливитѣ му исцѣлѣванія подигнахъ му кредита до най-висока степенъ: благороднитѣ, военнитѣ, богаташитѣ тичахъ при него, особено женитѣ; той бѣше красивъ, елегантенъ, духовитъ и привързваше сърцата; а това обстоятелство е отъ голѣма помощ въ магнетичната клиника.— Ето какъ лѣкуваше: болника турѣше да сѣдне на срѣща си, гърбомъ срѣщу сѣверъ и стискаше му краката между своитѣ; слѣдъ това той тургаше рѣцѣтѣ си врѣзъ нервния *plexus* на стомашната вгълбнатина, като отпущаше прѣститѣ си врѣзъ *пнохондритѣ*, щото да ги на-

тиска по-полека; това си легко потриване той придружаваше съ дѣйствието на погледа си и на нѣкои пѣсни, който свирѣше хармониката му. Мезмеръ турѣше едната си ръка на насрѣщното мѣсто отъ онова, по което оперираше другата му ръка, съ цѣль, мислѣше той, да влѣе и уравни животворния флуидъ; той употребяваше тъй нареченитѣ *гольми пассове*, т. е. прѣводжанието ръцѣтъ си отъ главата до краката, когато имаше да се бори противъ общи болезни. Освѣтъ това, си служеше, съ желѣзни или стѣклени прѣчки за да разбужда болнитѣ мѣста, — Въ кратко врѣме магнетизаторътъ се прочу толкова, щото отъ всички страни на Европа болнитѣ дохождахъ, при него, и той, понеже нѣмаше врѣме да се бави съ сѣкиго отдѣлно, бѣ измислилъ знаменитна си *чехаръ*, първото проявление отъ съврѣменнитѣ хипнотизаторски способности, които въведе въ употребление въ послѣднитѣ години знаменития докторъ Шарко отъ Нанси въ Франция. Обаче, противницитѣ и завистницитѣ на д-ра Мезмера бѣхъ много, и тѣ си карахъ тъй вѣщо и упорно работата, щото го принудихъ на 1784 г. да напусне Парижъ и да се отдалечи въ частенъ животъ. Но Комиссиата, която бѣ опрѣдѣлена отъ страна на Французската медицинска академия, да издири отблизу способа на Мезмеровото пѣрѣние, съобщи въ същата тая година рапорта си, въ който докторитѣ-коммисари припознахъ дѣйствителността на пецѣрѣваниата, но отдавахъ това на *вображение* на болнитѣ и отрекохъ съществуването на животния магнетизмъ. Мезмеръ се изсели, но остави наслѣдникъ въ лицето на знаменития д-ръ Делонга, който продължи метода на учителя си, Мезмера.

Между това набухихъ голѣмата Французска революция, и както Мезмеръ, тъй и неговитѣ ученици и партизани, които принадлежехъ на вишото общество, трѣбваше да напуснатъ Франция и да се прѣмъжтъ по свѣта. Вслѣдствие на това и другитѣ страни на Европа, особено Америка, се запознахъ съ магнетизма, който получи название „Мезмеризмъ“. Но въ Франция, д-ръ Делонгъ послѣдва мезмерическото лѣкувание; и други доктори послѣдвахъ примѣра, въпрѣки запрѣщениата и прѣпятствиата на „*Учената медицинска академия*“.

Въ това врѣме Маркизъ Пюйсежуръ отъри искусствения *сомнамбулизмъ*. Ето какъ расправя самъ той: „Единъ селенингъ отъ близу чифлика ми бѣ се поболѣлъ отъ 4 деня отъ (*fluxion de poitrine*) азъ отидохъ въ 8 часѣтъ, вечерта когато трѣсната му бѣ поотслабила, дирихъ го и го магнетизирахъ. Колко се почудихъ, като видѣхъ, че той, слѣдъ 6-7 минути, *заспа дълбоко* на ръцѣтъ ми, безъ да се трѣшка и безъ болести; азъ усилихъ кризата, и нападохъ го неосвѣтъ; той *говорѣше, разправяше гласно за своитѣ работи*. Когато разсидихъ, че идентъ му ще се оздравѣтъ неприятно за здравнето му, азъ *ги спрѣхъ и се помъжихъ да му възвѣмъ по-весели*. Не трѣбваше за това голѣми усилия;

тогасъ го видѣхъ задоволенъ, и бълнуваше че вади честитѣ лотарийни нумера, че танцува на свадба и пр. Азъ подкрепявахъ въ него тѣзи мисли и го принуждавахъ да се мърда много на стола си, като да играе, споредъ една пѣсенъ, която азъ пѣхъ на умъ и съ това го правѣхъ да ъ пѣе гласно. Но тоя начинъ азъ на- карахъ болниа да се испоти добръ. Слѣдъ единъ часъ *криза*, азъ го укротихъ и си излѣзохъ. Дадохъ му да пие и, като рѣкохъ да му донесжтъ хлѣбъ и булйонъ, направихъ го да ѣде, което той отъ 5 деня не бѣ правилъ. Той спа прѣзъ цѣлата нощъ непробудно и на другий день ми събщи, че се осѣща здравъ, безъ да си спо- мнува нѣщо за снощната ми визита. Въ срѣда и четвъртъкъ азъ му дадохъ двѣ нови *кризи* и имахъ удоволствие да видж на заранѣта, че той не чувствуваше друго, освѣнъ логки трѣпки. . . Днесъ, ежббота, трѣнкитѣ траехъ по-малко, отколкото другъ пжтъ; ищахътъ му се държи, спи добръ, и азъ мислж, че до три дни той ще си захване пакъ обикновенната работа. „Ето какъ оперираше Маркизъ Пюйсежюръ. — Той турѣше да сѣдне болниа до себе си, слѣдъ туй, като позаставаше малко и си събираше силата, турѣше едната си ржка върху главата му, а другата — на стомаха му; така той, споредъ сѣтливостта на болниа, сполучваше да го приспи или пжкъ омае. По-сетнѣ, той почякъ да магнетизира отдалечъ, т. е. само съ приближаване на ржцѣтъ си, безъ пипане. Подиръ Мезмера. г. Пюйсежюръ бѣше единий, който най-повече подбуди издирвачитѣ да изучаватъ живонниа магнетизмъ, Той умрѣ на 1825 година.

Отъ многочисленнитѣ магнетизатори, които се бѣхъ навждали по онова врѣме, най-знаменитий бѣше *Делѣзз*. Той бѣше отличенъ филантропъ, до най-висока степенъ честенъ и написа много нѣща

A. BONNEFONT.

(Прѣводъ отъ френски).

УРОЦИ ПО СПИРИТИЗМА

за дѣца

(Продължение отъ книжка III.)

Глава IV

МОРАЛЕНЪ ДУХЪ.

УРОКЪ XXXII.

Отг. — Най-чистий мораль, зашто той доказва, че всичкитѣ чело- вѣци иматъ сжщото прѣдназначе- ние и сж братъа, които трѣбва да се общатъ, да иматъ доброжела-

телство по между си и да си про- шаватъ грѣшкитѣ.

П. — Добродѣтель ли е за челоуѣка да обича ближниа си?

Отг. — Да, добродѣтелята ни приближава до Бога, и въ нежъ се заключава всичката любовъ.

П. — Позволено ли е да мра- зиншъ подобниа си?

Отг. — Не, никоги. Не трѣбва, даже, да мразиншъ и лошапитѣ, но трѣбва да ги оплакваме и да се мжчимъ да ги възвѣрнемъ къмъ доброто, съ добри примѣри и добри сѣвѣти.

по животниа магнетизмъ. Ето какъ той оперираше: „Турѣте“, дума той, „да сѣдне болникътъ колкото се може по-удобно, и вий сѣднѣте на срѣща му върху по-високъ столъ, тъй щото, колѣната му да сѣ между вашитѣ. Кажете му да се отпусне, да не мисли нищо и да не бѣлѣжи впечатлениата, които ще има да усѣти, да се прѣстраши и да се прѣдаде на надеждата, че ще оздравѣе, макаръ че за часъ може да се усили болката му. Вий, слѣдъ като се съерѣдоточите, земѣте палцитѣ му въ ржцѣтъ си тъй, щото вътрѣшнитѣ на палцитѣ ви страни да нипатъ съжитѣ страни на неговитѣ палци и вторачете си очитѣ въ него. Вий ще траете тъй отъ двѣ до петъ минути, или пъкъ догдѣ усѣтитѣ, че се е установила еднаква топлина между неговитѣ палци и вашитѣ.—Слѣдъ това, вий ще си дръпните ржцѣтъ отъ двѣтъ страни, като ги обърнете тъй, щото вътрѣшнитѣ имъ лица да сѣ на възъ, и ще ги издигнете до главата му; тогава ще ги положитѣ на рамѣната му, гдѣто да прѣстожѣтъ до една минута, слѣдъ което ще ги проведете низъ ржцѣтъ му до краищата на прѣститѣ му, като го досѣгате легкичко. Това ще повторите петъ или шесть пѣтя, като не забравяте, да отдалечавате малко ржцѣтъ си и да ги обръщате, както въ началото. Подиръ това, вий ще турите ржцѣтъ си надъ главата му, гдѣто като ги подържите малко, ще ги снемите прѣдъ лицето му на разстояние единъ или два прѣста, чакъ до стомашната вгълбихтина. Тукъ ще се запрете една или двѣ минути, като наблѣгнете палцитѣ си въ тази вгълбихтина, а пъкъ прѣститѣ си—подъ ребрата; сетѣъ ще слѣзете низъ тѣлото до колѣнитѣ. Това ще повтаряте често. Отъ врѣме на врѣме ще доближите болниа тъй, щото да турите ржцѣтъ си задъ рамѣната му и ще ги снемете полегка низъ

УРОКЪ XXXIII.

П.—Кой е най-добрий начинъ, който да се нрави Богу, за покорошното ни напрудване?

Отг.—Да практикувашъ благотѣянието.

П.—Що е благотѣяние?

Отг.—Благотѣянето е дѣщеря на небесата; тя е най-възвишената добридѣтель отъ всичкитѣ.

П.—Въ какво състои тя?

Отг.—Благотѣянето състои въ това: да прощавашъ грѣшкитѣ на другитѣ; да отвръщашъ добро за зло; да защищавашъ слабитѣ, да поучавашъ невѣжитѣ; да си добъръ и милосливъ къмъ тѣзи, които

страдатъ и да ги утѣшавашъ било съ благи думи, било съ дѣбрини.

УРОКЪ XXXIV.

П.—Що е благотворителность?

Отг.—Благотворителностьта е добродѣтель, която ни задѣлжава да запазваме нещаститѣ и да имъ помагаме, доколкото срѣдствата ни позволяватъ.

П.—какъ трѣбва да подаряваме на тѣзи, които ни подаватъ ржката си?

Отг.—Тѣй, като да просѣжтъ нѣщо отъ брата си. Не трѣбва да забравяме никога, че просителътъ може да е нѣкой отъ нашитѣ родители, нашъ приятель, или пъкъ

трѣбица; оттамъ по бедрата му и по краката до колѣнѣ или чакъ до нѣгѣ. — Кога чийската да вършигъ одерацната, вий ще гледате да *принесете* вий краищата на рѣдѣтъ и вий краищата на краката и, като продължите, тиа си *пассове* отхвъртѣи краищата вий въскрой пѣтъще си отръсвате прѣтитѣ. Най-сетнѣ ще направите прѣдъ лицето и прѣдъ грѣдѣтъ, нѣкой напѣрчи *пассове*, на раздалечѣ три четири прѣста. Главното е да се магнетизира отъ горѣ на долу, никога отъ краката къмъ главата. Е. Делъвъ умрѣ на 1835.

Сега дохождаме до чловѣка, който, младичкѣ още, почти дѣте, пожертвува положение, имотъ, сичко, за да се посвети цѣлъ на изучаванieto и разпространението животниа магнетизмъ. Той бѣ баронъ *Потѣ Сенеуа*, роденъ на 1796, потомецъ на едно отъ древнитѣ бургундски рицарски семейства. Малкий Потѣ не сподѣляше бащинскитѣ си идеи, относительно рицарството; той не припознаваше друго, освѣнъ благородството на сърцето и на разума. Той никакъ не учеше, както другитѣ дѣда, а се скиташе и немпруваше. Веднѣжъ въ едно общество, единъ непознатъ на малкия Потѣ Господинъ се изразилъ за него: „Ахъ, ахъ жалко, че толкосъ е простъ...!“ Тѣи думи страшно го поразиха и постидили, щото той отведнѣжъ залѣгналъ и научилъ да чете и да пише. Кога порасналъ, баща му искалъ да го направи войникъ, но той отказалъ и станалъ търговецъ; по и къмъ нежнѣмалъ наклонность и жи напусналъ. Чакъ на 1815 г. г. Потѣ чулъ за първъ пѣтъ, и то по поводъ смъртъта на Мезмера, да се говори за животниа магнетизмъ. Прѣвзетъ отъ чудесата, които му разправяхъ за тази тайна сила, подбужданъ също и отъ вътрѣшното си душевно съзнание, той още същата вечеръ се опиталъ да магнетизира, така за онитѣ и

може би, нѣкой нашъ добродѣтель прѣвъ по-прѣшното ни ежцествование.

II. — Кой трѣбва да дава най-много?

Отг. — Този, който има много, защото Богъ му е създалъ бѣдъщето, за да го испита; ако той злоупотрѣби съ това, слѣдъ врѣме той ще дава Богу точна смѣтка.

УРОКЪ XXXV.

II. — Що е учитивость?

Отг. — учитивостьтъ е благодѣянieto, кротостьта, добротата въ обшкитѣ сирѣко подобитѣ и още повече нищожитѣ.

II. — Що е благодѣянieto?

Отг. — Благодѣянieto е естествено чувство, което казва на чловѣцитѣ да си пожелаватъ добро единъ другъ.

II. — Къмъ кого трѣбва да бѣдежъ благодѣелни?

Отг. — Къмъ всички тѣзи, които Богъ поставилъ подъ нашата власть. Трѣбва да ги съвѣтваме, послушваме тѣхнитѣ искания и опаквания съ кротость.

УРОКЪ XXXVI.

II. — Що е щедрость?

Отг. Щедростьта е качество на сърдцето, което ни отправя къмъ свободата и добродѣельта.

на шага двѣ момичета. Успѣхътъ надминахъ неговитѣ очаквания. Ето какъ описва самъ той тая случка. . . „Безъ опитностъ и лишени отъ нужнитѣ способности, за да управлявамъ тази криза, силитѣ ми се отсѣкохъ: тѣ бѣха минали въ двѣтѣ момински тѣла, които надъхвахъ съ съвсѣмъ новъ животъ. Азъ горѣхъ, а пѣкъ ми бѣше вина: ржцѣ, крака бѣхъ, като отсѣчени, и една страшна мисль ми проникна мозъка. Ако не смогна да възвърна момитѣ въ естественното имъ състояние, какво ще има да си патяхъ?— Азъ нищо не знаехъ!— Слѣдъ цѣли петъ мжчителни часове, азъ случайно продумахъ: „какъ да ви събудя?“—и тосъ часъ чудеснитѣ моми ме извадихъ отъ беля. Това бѣше началото ми, и тосъ моментъ рѣши съдбата на цѣлия ми животъ; той бѣ причината на моето апостолство; нему дължъ много страдания и горчевини, — но за туй пѣкъ ми бидохъ доставени най-честитѣ удоволствия. . . “

Оттогава г. Потѣ залѣгна да учи денонощно; записа се слушателъ въ медицината и слѣдва да работи неуморно прѣвъ цѣли петъ години, като посѣщаваше и слушаше виднитѣ тогава магнетизатори:— Делъза, Пюйсежюра и Фариа. Слѣдъ това, отъ 1820, излѣзе Потѣ самъ на явѣ и държеше магнетически уроци и сеанси, на които присѣдствуваха и доктори отъ званичната медицина, готови да го кориятъ и да се смѣятъ за най-малката погрѣшка или неточностъ, Храбрий апостолъ на магнетизма успѣ да се откачи съ честь и слава отъ тѣхнитѣ убийственни нокти. И така, той се прочу, и болни, както и други любопитни, подкачихъ да му ходятъ и да се съвѣтватъ съ него.

Отъ 1826 г. Г. Потѣ, слѣдъ като бѣ испиталь и се увѣрили окончателно за съществуването на тайнственната тая сила въ че-

П.— Коя душа е истински щедра?

Отг.— Благородната и великата, която се притича на помощ на нещастieto и не се страхува отъ неблагоприятнитѣ.

П.— Що е себелюбие (егоизъм)?

Отг.— Себелюбието, червейтъ, който ѣде челоувѣчеството, е изключителна любовь къмъ себе си; всичко се прави за личността, за нейния интересъ.

П.— Щастливъ ли е себелюбивъ челоувѣкъ?

Отг.— Понеже той никого не обича, и него никой не обича. Защото само за себе си мисли, той се лишава отъ удоволствието да бжде задълженъ съ нѣщо на своитѣ

братъа, и да се прѣдаде на щастieto на челоувѣчеството.

УРОКЪ XXXVII.

П.— Що е смиреномъдрие?

Отг.— Наклоеностъ на нашото сърдце и на нашия духъ да се сражава съ чувствата на суетата и гордостъта.

П.— Защо трѣбва да сме смирени?

Отг.— Защото вашата личностъ е твърдѣ съвършенна, сравнена съ съществата, които съ и така високостояще надъ насъ въ всѣо отношение; защото смиреномъдрието е чувство, въ което ний всѣкогн трѣбва да проникне, когато

ловка и за нейнитѣ чудесни и разнообразни свойства, особено по лѣкуваннето на болки, каквито званичната медицина или не знаеше, или пъкъ много мъчно ги цѣрѣше, отъ тази година, казваме, Г. Потѣ пазѣе съвсѣмъ самостоятелно на явѣ. Той се отдѣли отъ оцрѣдѣленото поведеніе на по-старитѣ магнетизатори и първъ почна да тѣлкува и да проповѣдва магнетизма *все народно*: — Той отвори въ Парижъ, въ Дофинския Кварталъ, гдѣто бѣше срѣдоточіето на учени и учащи отъ най-различнѣ клонове на науката, явни и безплатни прѣдаванца по магнетизма. И наистина, Потѣ прѣтърпѣ, споредъ тая си нечувана смѣлость, много пакости, много горчевини, много разочарованна, — но се намѣрихъ и доста доктори, които зехъ страната му и го подкрепихъ съ списаниата си. Предубѣдението, завистливостъта и ревността бѣхъ му главнитѣ душмани. Незнающитѣ той побѣждаваше полегка-легка, но какъ да побѣдишъ хинаетитѣ и прѣдубѣденитѣ, особено когато тѣ се покриватъ съ важни имена и титли въ науката и обществото, особено, като имаше да се бори и за материални срѣдства, понеже бѣше си разсипалъ небогатото състояние, а не приемаше да поиска поддръжка отъ богатитѣ си и влиятелни роднини, които се навѣртаха около двора на Людевика XVIII. . . !

Ето какъвъ човѣкъ бѣше Г. Потѣ! — И единъ отъ най виднитѣ съврѣмenni магнетизатори въ Франция, г. Л. Мутѣнъ, се изразява за него тъй: „Мислѣхъ, че нѣма нѣкой да ми върази, ако турѣхъ г. Потѣ на чело на сичкитѣ магнетизатори минжли, сегашни и, даже, бѣдъщи!“ — Тѣзи думи ще бѣдѣтъ толкоєъ по-понятни за читателя, ако приложимъ, че Потѣ въ едно отъ своитѣ списания, „Разбулената магия“, раскрива, че е знаелъ и практекувалъ ра-

сме въ присѣтетвiето на величiето и могществото.

П. — Що е гордостъ?

Отг. — Много хубаво мнѣние, което нѣкой си е съставилъ за себе си, и който чрѣзъ това мнѣние мисли, че стои надъ всичкитѣ.

П. — Защо трѣбва да отбѣгваме гордостъта?

Отг. — Защото този порокъ устръава душата и въспира нейното по-нататъшно напредване. Богъ смирява гордѣливитѣ и ги осажда често на прѣвращаніе, но въ едно увидѣно и тъмно условие.

УРОКЪ XXXVIII.

П. — Що е снисхождѣние (indulgence)?

Отг. — Снисхождѣнието е достойно душевно качество, чрѣзъ което лесно прощаваме винитѣ, погрѣшкитѣ на другитѣ.

П. — Какъвъ е характерътъ на единъ снисходителенъ човѣкъ?

Отг. — Той е строгъ къмъ себе си и снисходителенъ за другитѣ; той всѣкога прощава, защото знае, че Богъ не прощава тѣзи, които не вършѣтъ същото нѣщо.

П. — Що е користолюбие?

Отг. — Користолюбieto е безмѣрно любовъ, къмъ паритѣ; то доказва нискоєъта на душата.

П. — Защо трѣбва да отбѣгваме користолюбieto?

Отг. — Защото користолюбieto

боти, за които казвах, че били открити подиръ него; и че се предвидѣлъ, каквото може да се направи и за патентъ.

Г. Потѣ подкачва и събдава пѣколко периодически издания по магнетизма; но, сръдствата му като непостигахъ, трѣбваше да ги прѣкъсва. Най-сетнѣ подхващъ явни прѣдавания съ входна запла-та, обаче обрахъ му паритѣ; той подкачеше пакъ въ криво-лъво, караше си работата жилаво и неуморно.

За поменъ останъ една случка въ Англия. Той прѣвъ прѣмил-нахъ и провъзгласи явно новата тайна науката за магнетизма въ тази страна на закорѣлѣлѣ прѣдубѣждения на фалшивата набожностъ. Веднѣжъ бѣ повикалъ на вечеринка у Лорда Б. Той бѣше вече прочутъ и въ Лондонъ и, като влѣзълъ въ салона, очитѣ на сички присѣтствуващи, голѣмци и дами, се вторачили въ него. Г. Потѣ, макаръ че не говорѣлъ по английски, все разбираше, колкото за да схване смисълъта на единъ разговоръ. Въ тоя мо-ментъ той чулъ, какъ единъ отъ призованитѣ господа, под-невѣ-рующъ или по-лошъ отъ другитѣ, продумалъ, като посочилъ на него: „Баронътъ е „тартюфъ“ (шарлатанинъ); той познава много хубавъ английски, но прави се да не разбира, за да узнае, какво мислимъ за мнима му магнетизмъ“. Това е било зла клевета, но г. Потѣ се приближилъ до този господинъ и му изрекълъ: „Мил-ордѣ, вий сте живѣли въ Франция; вий говорите много хубавъ французски; вий схващате тънкоститѣ на езика ни; и тъй, знаете ли, какво значи „людъ Иванъ“ (нашъ Михалъ)? Англичанинътъ позе-ленѣлъ отъ гнѣвъ и поискалъ да се разсърди, — тогава Потѣ, ту-рилъ си ржката връзъ рамото му и самичкъкъ пламилъ отъ гнѣвъ и, като че се движелъ отъ една странна сила: „На колѣнитѣ. Милор-

е червей, който примахва упраж-ненieto на много добродѣтели. Това качество не ни придружава въ свѣта на духоветѣ; нашитѣ добри дѣла, това е богатството, което ни придружава.

УРОКЪ XXXIX.

П. — Що е търпѣние?

Отг. — Търпѣнието е силата на душата, чрѣзъ която ний понасяме съ въздържание и безъ ронгание болкитѣ и нещастията на този свѣтъ и обидитѣ, които ни се на-насятъ въ извѣстни обстоятелства.

П. — Какво се печели съ тър-пѣнието?

Отг. — Чрѣзъ търпѣнието ний се подобряваме, защото показва-ме готовността си да се подло-жимъ на испитаниата, които ни се наисатъ. Търпѣнието привър-зва сърдцата едно къмъ друго, а нетърпѣнието ги насочва.

П. — Що е гнѣвъ?

Отг. — Гнѣвтѣ е силно раздра-жение, произведено отъ пѣщо.

П. — Опасно пѣщо ли е гнѣвтѣ?

Отг. — Твърдѣ опасно; освѣтъ това, той е противенъ на миро-сърднето, като ни докара по пѣ-кой нѣтъ до твърдѣ печалии слѣдствия; ето защо всѣкоги трѣбва да сме умѣрени и да отбѣгваме всѣкаква наклонностъ къмъ тѣхъ.

де, на колѣнѣ, . . ! извикалъ, — а господинѣтъ. дѣйствиелно, пад-
нахъ, като товаръ отпрѣдъ му! Вситѣ госпи се притекли около
тѣхъ, и Потѣ, за да даде единъ урокъ на противника си, прину-
дилъ го, прѣдъ сичкитѣ, да му цѣлуе краката. Неж вечеръ сич-
китѣ присѣтствъщи сж били убѣдени за дѣйствието на човѣка
врѣзъ другъ човѣкъ. Това се случило на 1838.

Въ Англия, гдѣто прѣстоя двадесетъ и два месеца, г. Потѣ
публикува книгата: „Введение къмъ изучаванieto на животния
магнетизмъ“, която причини бързото разпространение на магнетизма
въ тая страна. Слѣдъ това, той се завържъ въ Франция, обходи
всичкитѣ градища, повредъ лѣкуваше и оставяше ученици, като
сжщеврѣжнено приготвяше новото си съчинение: „Магнетизмътъ
противъ медицината“, което се появи на 1840. На 1845 той
издаде: „Опитъ за философското учение на магнетизма“, сжщо
и „Рѣководство за ученика-магнетизаторъ.“ По-сетнѣ той ни
даде: „Магнетическа терапевтика“; и, най-сетнѣ, на 1852, той
короняса списателската си дѣятелность съ „Разбулена магия“, за
която споменажме по-горѣ.

ДОБРО СЪРДЦЕ СРѢЩУ ЗЛА ЧЕСТЬ.

(Resignation dans l'adversité.)

Злата честь, страданието, е законъ на тосъ нашъ свѣтъ. За
Человѣкъ подъ всички условия, въ всѣка възраст, подъ
всички климати е страдалъ, е плакалъ. Въпрѣки обществен-

УРОКЪ XXXX.

II.—Що е завистъ?

Отг.—Завистъта е болката, не-
расположеннето, което си нана-
сяме отъ щастieto на уснѣха на
другитѣ.

II.—За осежждане ли е този
порокъ?

Отг.—Да, твърдѣ много, като
противенъ на духа на милосър-
дието, което изисква да се радва-
ме за щастieto на братята си,
намѣсто да ни е ядъ.

II.—Що е признателность?

Отг.—Признателностьта е въс-
поменаването на сърдцето. Не
търбова никоги да забравяме на-
правената услуга.

II.—Що е неблагоприятность?

Отг.—Да забравишъ това, което
си длъженъ на родителитѣ си и
благодѣтелитѣ си; неблагоприят-
ностьта е знакъ на зло сърдце.

УРОКЪ XXXXI.

II.—Що е вѣжливость?

Отг.—Вѣжливость е да запа-
зимъ приличия било въ разговорѣ,
либо въ дѣйствиа, съ които чело-
вѣдитѣ се обръщатъ единъ къмъ
други въ обществото.

II.—Какъвъ е характерътъ на
вѣжливиа чловѣкъ?

Отг.—Вѣжливий чловѣкъ е
кроткъ, честенъ въ всѣко отно-

ниа напредъкът, милиони същества сж прѣгърбени подъ тежината на жалостта. И по-високитѣ слоеве на обществото не сж лишени отъ теглила. У образованитѣ мъже, чувствителността, като е по-събудена и по-истънчена, докарва по-жалостни впечатления. Богатий, както и сиромахътъ, тегли и тѣлесно и сърдечно.

На всѣкъждѣ по земята човѣшкий плачъ се распръска на вредъ. Даже и въ най-голѣмото богатство, едно притѣснително чувство, една неопредѣлена скърбъ завладава по-нѣкоги деликатнитѣ души. Тѣ чувствуватъ, че щастieto, не може се постигнѣ тукъ на този свѣтъ, гдѣто то просвѣтва само, като бѣглива свѣтканица. Духътъ храни надежда за похубавъ животъ, за по-добъръ свѣтъ; единъ видъ душевно вдѣхновение, или вътрѣшно чувство, му казва, че земята не е всичко. За този човѣкъ, който се е вдѣхналъ отъ спиритическа философия, туй неопредѣлено душевно вдѣхновение се прѣобръща въ пълна извѣстность.

Той знае, кждѣ отива; той познава значението на своитѣ болки, причината, по която страда. Задъ тиа сѣнки и земни въздишки, той съзира зората на другъ единъ новъ животъ.

За да оцѣни нѣкой доброто и лошото на тосъ животъ, да знае, какво ще рече щастие и въ какво състои истин-

шение и не прави никакъ разлика между хората.

П.—Що е правда?

Отг.—правдата е добродѣтель, която задължава хората да си повръщатъ това, което си дължатъ.

П.—Голѣма длъжность ли е да бжде челоувѣкъ справедливъ?

Отг.— Най-голѣма длъжность отъ всичкитѣ. Правдата е най-необходимото свето нѣщо, което може да се разложи така: прави на другитѣ това, което искашъ и тѣ да ти правятъ.

УРОКЪ XXXXII.

П.—Що е честность?

Отг.—Честностьта е единъ видъ

правда, тя е дѣсната рѣка на духа и сърдцето. Честнийтъ челоувѣкъ осажда всѣко несправедливо и незаконно нѣщо.

П.—Какво забранява честностьта?

Отг.—Тя забранява да присвоавашъ чуждото и да се не дожогвашъ съ нечестни срѣдства.

П.—Що е искренность?

Отг.—Искренностьта е голѣмо качество, чрезъ което говоримъ и дѣйствуваме свободно.

П.—Кое е противното на искренностьта?

Отг.—Лъжата. Лъжата е умразно нѣщо, и лъжецътъ не се върва, даже когато говори истината.

ското нещастие, трѣбва да се въздигне надъ земния животъ. Познанието на бѣдѣния животъ и на сѣдбата, която ни очаква задъ гроба, ни позволява да прѣцѣнимъ слѣдствиата на нашитѣ дѣйствиа и тѣхното внимание върху нашето бѣдѣще.

Нещастieto, погледнато отъ тази точка, ще бѣде за човѣшкото сѣщество не вече стрданието, или загубата на любимитѣ, близки, или лишението, или бѣдността; напротивъ, нещастieto ще бѣде всичко онова и само онова, което умърсява, умалява и прѣчи на напрѣдъка на човѣка. Нещастieto за този, който гледа само настоящето, може да бѣде бѣдността, недостатъцитѣ и болестята. За духа, които лѣти и гледа отъ високо, любовта къмъ удовольствия, гордостята, безполезна и прѣстѣпна животъ, нещастие ще бѣде.

Понеже не може да се сѣди за нѣщо, безъ да се види всичко, що проистича отъ него, затова, никой нѣма да го разбере, ако не познае цѣлѣта и нравственитѣ закони. Испититѣ, като прѣчистватъ душата, подготвятъ нейното възвишение и щастие, когато радостята на тоя свѣтъ, богатствата и страститѣ — умекочаватъ ѣ и ѣ готвятъ за она свѣтъ горчиви измами. Така сѣщо, който страда душевно и тѣлесно, когото нещастieto гони, той може да се надѣе и да

УРОКЪ XXXXIII.

П.—Що е въздържание?

Отг.—Воздържанието е морална добродѣтель, която управлява желанието ни въ пиение и ѣденіе.

П.—Трѣбва да отбѣгваме крайности?

Отг.—Крайността, въобще, побърква здравіето, лакомството и пиянството погубватъ човѣка, когато той се прѣдаде на тѣзи окаяни и опасни пороци.

П.—Що е Чистота?

Отг.—Чистотата е най-доброто облѣкло на тѣлото. Трѣбва да държимъ тѣлото и дрѣхитѣ си съвършено чисто, защото чисто-

тата е най-необходимото нѣщо за здравіето.

УРОКЪ XXXXIV.

П.—Що е работа?

Отг.—Умствено и тѣлесно работеніе е законътъ на нашето сѣществуване. Врѣмето е златно, не трѣбва да се губи и нека си обогатяваме духа съ полезни знания.

П.—Кое е противното на работата?

Отг.—Мързельтъ, майка на всичкитѣ пороци; ако работата обогатява човѣка, мързельтъ му докарва окаяние и мѣка.

П.—Що е скромность?

издигне довъртителенъ погледъ къмъ небето: той си исплаща дълга къмъ съдбата и печели свободата; но оня, който се наслаждава отъ една друга чувствителностъ, самъ си кове вериги, набира нови отговорности, които тежки ще бждатъ за неговитѣ бждщи дни.

Тжгата, въ разнитѣ си форми, е вишното лѣкарство противъ несвършенствата и слабоститѣ на душата. Безъ нежнѣжко мъчение е невъзможно. Както органическитѣ болести сж често плодъ на едно прѣкаляване, така сжщо моралнитѣ испити, що ни нападатъ сж слѣдствия отъ минжлитѣ грѣшки. Рано или късно тѣзи грѣшки ще ни нападнатъ съ лошитѣ си послѣдствия. Такъвъ е закона на справедливостта, и нравственото равновѣсие. Нека знаемъ, какъ да посрѣщаме тиа послѣдствия, както приемаме горчивитѣ лѣкарства, труднитѣ операции, които ни посрѣщатъ здравieto и живота на тѣлото ни. Даже, когато скръбта, унижението и упропастяването ни нападнатъ, нека ги прѣкараме търпливо. Орачътъ раздира обиятата на земята, за да произведе отъ неж златниа посѣвъ. Тѣй, отъ раскжсаната ни душа ще изникне изобиленъ душевенъ посѣвъ.

Дайствието на мъчениата истржгва отъ нашото битие пороцитѣ, прищевкитѣ — всичко що произлиза отъ земята и

Отг.—Умно въздържание въ говорение и дѣяние.

II.—Кой човекъкъ се нарича скромень?

Отг.—Той никога не разгласва повѣрени нему тайни; той слуша повече, а малко говори; той всѣкой пжтъ говори полезни нѣща; той никога не повѣжда другитѣ.

УРОКЪ XXXXV.

II.—Що е редъ (порядкъ)?

Отг.—Редътъ е качество, което ни казва, какъ да расположимъ, наредимъ нѣщата, всѣко на приличното му мѣсто.

II.—Що е икономна?

Отг.—Икономната е качество, което ни показва какъ да распоряждаме разносикитѣ си прилично. Редъ въ разносикитѣ на една кжща, управлението въ тази кжща е, по нѣкой пжтъ, най-необходимото нѣщо за щастнето.

II.—Каква е ползата отъ реда и икономната?

Отг.—Редътъ, икономната и работата воджтъ къмъ благодѣйствие, а безпоредкътъ къмъ съсищивание и окаяние.

търбова да се върне въ земята. Злочестината е високото училище, плодовитото поле на измънената. Подъ нейни наставления, злитъ страсти се измънятъ полегка-лека въ страсти благородни, въ обичъ къмъ доброто. Нищо не е изгубено. Но туй измънение е бавно и трудно. Само страданието, постоянната борба противъ злото, самопожертвуванието — могатъ да извършатъ това. Чръвъ тѣхъ душата спечелва опитностъ и мъдростъ. Тя (злочестината) е като зеленъ кистлъ плодъ, и подъ природившиятъ вълни на испита подъ лъчнитъ на божественното слънце тя се измъня въ плодъ благъ, мирзливъ, узрѣлъ за по високитъ свѣтове.

Само незнанието на всеизричитъ закони кара ни да имаме отвръщение на нашитъ мъки.

Ако да разбирахме колко сж нуждни тѣа мъкотии за нашиа напръдѣкъ, ако знаехме да се влюбимъ въ горчивината имъ, тѣ не бихъ ни се виждали като тежѣкъ товаръ. Но сячки ний мразимъ страданието и не осѣщаме ползата му, осѣщъ като се отдѣлимъ отъ тоя свѣтъ, гдѣто то царува. При все това дѣлото ѝ е плодотворно. То ги подбужда къмъ нѣжна обичъ. Онаа, които не сж го никога познали малка имъ е цѣната. Само повърхностъта на душата имъ едва е разорана.

Нищо нѣма дълбоко въ тѣхъ: ни чувството, ни разумътъ. Като не сж прѣтърпѣвали страданието, тѣ оставатъ хладнокръвни, безчувствени къмъ болкитъ на другитъ.

Въ заслѣпението си ний проклѣнаме тъмнитъ си, еднообразнитъ си и тѣжовни съществувания; но, кога подигнемъ очитъ си надъ органическия прѣдѣлъ на тази наша земя, кога различимъ истинската причина на живота, ний ще разберемъ, че този животъ е драгоцѣненъ и необходимъ, за да окротѣ гордизивитъ духове и да ги подчини на онаа нравственна дисциплина, безъ която не може да има напръдѣкъ.

Свободни въ дѣйствиата си, лишени отъ мъки, отъ грижи, ний се отцущаме подъ властъта на лудитъ си страсти, подъ наклонностъта на нрава си. Безъ да се трудимъ за поправянието си, ний не правимъ друго, осѣщъ да прибавяме на мислитъ си грѣшници нови, когато, отъ друга страна, като сме пристиснати отъ мъки въ скромнитъ си съшеству-

вания, ний привикваме на търпѣнието, размишлението и печелимъ онова спокойствие на мисълта, което ни позволява да чуваме гласа на разума.

Страданието ражда великитѣ души. Божественнитѣ хора прѣдъ очитѣ ни изпитватъ горчивата чаша на това страдание, само и само да покажатъ примѣръ на ония, които се увеличатъ отъ бурята на страститѣ: изпитътъ е нужно поправление, което мнозина отъ насъ приематъ съ съзнание. Нека се въодушоваваме отъ тази мисълъ въ нещастнитѣ моменти. Нека примѣритѣ, въ които хора се прѣтърпѣвали нещастieto съ добро сърдце ни дадѣтъ нужната сила да останемъ вѣрни на собственнитѣ си задължения на вѣтитѣ рѣшения, прѣди да се възплътимъ.

Новата вѣра е рѣшила главната задача за прѣчистванieto чрѣзъ страданието. Гласътъ на духоветѣ ни насърчава въ мжчнитѣ часове. Сжщитѣ тѣзи, които претърпѣли всичкитѣ агонии на земното сжществуване ни говорятъ днесъ:

„Азъ съмъ страдалъ и не съмъ билъ честитъ, само отъ страданията си. Тѣ ми откупихъ много години, прѣкарани въ раскошъ и мекотавостъ.

Страданието ме научи да мисля и да се моля Богу, а пъкъ въ врѣме на най-големитѣ наслаждение, никога мисълъ за спасение не бѣ проникнжала въ душата ми, никога молитва не бѣ се коснжала до устнитѣ ми. Нека сж благословени мжжитѣ ми, понеже тѣ ми отворихъ пята, що води къмъ мъдростта и къмъ истината!“

Това е то страданието! — Не е ли то най-велико между сичкитѣ други, що се извършватъ въ челоуѣчеството? — То дѣйствува тихо, тайно, но слѣдствиата му сж неизброими. То отклонява душата отъ всичко, що е низко материално, прѣходно; то ѣ възнася, и ѣ кара да мисли за бждщето, за свѣтоветѣ, които ще наслѣди. Тя му говори за Бога и за вѣчнитѣ закони. Да, хубаво нѣщо е да свършишъ славно, да умрешъ младъ, като герой. Историата ще забѣлжи името ти, и поколенията ще почитатъ споменати; но едно дълго страдание, търпѣливо поднесено, е много по-плодоносно за напрѣдка на духа. Истината, разбира се, нѣма да спомене нищо за това.

Този животъ, тъменъ и нѣмъ, прѣкаранъ въ млъчаливи борби и въ уединение, се забравя, но тиа, които тъй сж живѣли, срѣщатъ награди въ духовната свѣтлина. Само страданието умягчава нашето сърдце и разбужда душата ни. Тѣ сж ножицитѣ, които му даватъ единъ приличенъ видъ, изрѣзватъ го кждѣто трѣбва и го правѣтъ блѣстящо въ хубостъта му.

Утѣшете се, прочее, Вий всички незнайѣщи, които страдате въ тъмнината и Вий, които сте прѣзарѣни за невѣжеството! Знайте, че между Ви се намиратъ всички Духове, които сж искали да се възродѣтъ невѣжи, за да се понижѣтъ, като напуцатъ врѣменно голѣмитѣ способности, дарби и таланти. Множесто умове сж потъмнѣли отъ исплащание на грѣховетѣ си, но при смъртъта този мракъ се изгубва и тѣви, които бѣхж прѣзирани за малкото имъ знанѣа, ще затъмнѣѣтъ гордѣливитѣ, които тукъ на земята сж ги отблѣскали. *Не трѣбва да призираме никого!* Подъ скромни и неджгави изгледи и даже между идеотитѣ и лудитѣ, велики Духове, скрити въ тѣлата, откупуватъ страшното си минжло. О, животъ скроменъ и печаленъ, облѣнъ съ сълзи, освѣтенъ отъ длѣжностъта, животъ, пѣленъ съ борба и отрицание и съ самопожертвование за семейството, за слабитѣ, за малкитѣ, пѣленъ съ непознати прѣданности, неизвѣстни самоотречения, ти си стжпалото, що водишъ душата къмъ блаженство! На тебѣ; на твоитѣ спѣнки, унижения, тя длѣжи чистотата си, силата си и величието си. Дѣйствително самъ ти, въ ежедневнитѣ си мжки, въ жертвитѣ, що налагате на душата си, учите ѣж на търпѣние, рѣшителностъ, постоянство на всеѣка виша добродѣтель; за това тя ще ви длѣжи тази корона, тази свѣтла заря, обѣщана въ пространството за челото на оѣна, които сж страдали, които сж се борили и побѣдили!

Ако има на свѣтътъ жестока изпитѣя, тя е да изгубишъ любими сжщества, да гледашъ, какъ тѣ исчезватъ едно подиръ друго, грабнѣти отъ смъртъта, и какъ полегка-легка те обзима безшумна и мрачна самотѣа; жестоко изпитание е, когато старината напрѣдва по единъ тъменъ и глухъ начинъ туря бѣлѣга си на челото ти загасява очитѣ ти, скокалява ставитѣ ти и те нагрѣбя подъ тежнината си, — а съ това те одолѣе тжга, втрѣсване отъ всичко и силното усѣщанѣе на уморъ, нужда за спокойствие,

жажда за съвършено изчезване. Ох! въ тоя смъртенъ часъ, въ тая вечерня заря на живота, какъ развеселява и подкрепя малката оная свѣтлина, що блѣсти въ душата на вѣрующа, вѣрата въ безконечното бжжще, въ новитѣ въз-
раждания на живота, вѣрата въ справедливостта, въ всѣ-
вишната добрина!

Тиа наслѣдователни отивания на всички, що сж ни били
мили, сж вече тържествени напомнявания; тѣ ни откъсватъ
отъ егоизма ни, показватъ ни дребнавостта на материалнитѣ
ни грижи, на свѣтскитѣ ни домогвания и ни приканватъ да
се готвимъ за туй голѣмо пжтувание.

Загубата на една майка е незамянима. Каква празнота
въ насъ, около насъ, кога тая най-добра, най-вехта и най-
сигурна приателка слѣзе въ гроба; кога очитѣ ѝ, що сж ни
гледали съ любовъ, замижжтъ во-вѣки; кога устнитѣ ѝ, кои-
то често сж се прилагали на челото ни, изгинжтъ съвсѣмъ!
— любовта на една майка не е ли най-чистото, най-безин-
тересното нѣщо на този свѣтъ? — не е ли отражение на бо-
жественната добрина?

Смъртта на дѣцата ни е сжщо изворъ на горчиви мж-
ки. Баща, майка не можтъ безъ сърдечно раскъсване да
виджтъ, че изчезва прѣдмѣтътъ на обичта имъ. Въ такива
отчаени часове философията за Духоветѣ е отъ голѣма по-
мощъ за насъ.

На скърбта ни виждаме тиа пълнонадежни сжществу-
вания, тѣй скоро прѣбити; тая философия ни учи, че ран-
ната смъртъ е често благодѣяние за духа, който оти-
ва и се отърва отъ опасноститѣ и примамкитѣ на земята.
Такъвъ, толкъсъ кроткъ животъ — неизяенима за насъ тай-
на — ималъ си е причинитѣ. Повѣренната на наши грижи и
нѣжности душа, дошла е да дотъкми, каквото е недостига-
ло въ прѣдшествующата нейна „инкарнация“, т. е. прѣбраж-
дание, като чловѣкъ. Ний не виждаме тиа работи, освѣнж
отъ точка зрѣние чловѣческа и оттамъ проистичатъ нашитѣ
грѣшки. Прѣстояванието на тиа дѣца на земята ще да е по-
лезно за насъ. То ще е произвело въ сърдцата ни тиа
свѣти бащински вълнувания, тиа деликатни чувства, не-
познати намъ дотогава, чувства, които умекотяватъ и пра-

ватъ по-добро сърдце то ни. То ще е образувало въ насъ онѣзи доста силни връзки, които да ни привържатъ къмъ оня невидимъ свѣтъ, гдѣто ще се съберемъ синна. Защото въ туй сж състои хубостъта на доктрината за духоветъ. Съ неиа, тиа сжшества не сж загубени за насъ. Тѣ ни оставятъ за единъ часъ, но намъ е сждено да ги гаваримъ горѣ.

Що думамъ? (Слѣдва).

Р А З Н И.

извлѣчени сжнища отъ в. „Liagth“.

I. Професоръ Едуардъ Туингъ, прѣдсѣдатель на Антропологическата Академия въ Нью-Йоркъ, разказва слѣдущитѣ случаи: —

Жената на Д-ръ В. въ Бостонъ сънувала една нощъ единъ сънь, въ който тя ясно видѣла леля си. Тази госпожа живѣла нѣколко стотинъ мили надалечъ. Видѣло ѝ се, че тя се расхождала въ една улица като слизала отъ една баирчинка и отивала къмъ редситѣ на желѣзницата. Жената видѣла движението на леля си, като приближава редситѣ, сжщо и на вървещия тренъ, отъ който тя била смазана. Нѣколко деня слѣдъ това пристига едно писмо, въ което се расправя ва смъртъта на жената на сжщото мѣсто и при сжщитѣ погорѣказани обстоятелства.

II. Грантъ разказва слѣдуиъщото:

Нѣкой си господинъ, който занимавалъ добро положение въ обществото, една нощъ билъ разбуденъ отъ жена си, като му казала, че сънувала единъ твърдъ неприятенъ сънь. Сънувала, че единъ тѣхенъ приятель, който билъ на служба въ Источна Индиа, билъ убитъ въ дуелъ.

Тя описала точно мѣстото, дѣто станялъ дуела, и кждѣ е тѣжело мъртвото тѣло. Мжжътъ ѝ се трудилъ да утоложи страховетъ и искалъ да ѝ докаже, че този сънь е слѣдствие отъ побъркано въображение. Слѣдъ нѣколко мѣсеца меланхолическитѣ новини имъ довтасахъ, че тѣхния приятель въ Индиа се билъ въ дуелъ, билъ убитъ на мѣстото и тѣлото му отнесено на такова едно мѣсто, както госпожата го видѣла въ сънуванието си.

III. Г-нъ Опи П. Риндъ, издатель на „Arkanswa Traveller“¹ дава ни слѣдующето отъ своята собствена опитностъ:—

Сънува една нощъ, че отива въ читалището си и намира на масата си едно писмо отъ брага си. Отваря го и вижда, че му съобщаватъ за смъртта на баща му.

Той бѣше чулъ на скоро, че баща му билъ много добръ, и че не е ималъ никакъвъ знакъ за болестъ, или пъкъ смъртта му трѣбва да е била ненадѣйна. Този сънъ му направи силно впечатление и на сутрината, когато дойде до стълбитѣ, които водѣхъ къмъ канцеляриата му, той се подвоуми, да ли да се искачи, понеже той се почувствува увѣренъ, че има писмо. Съ влизанieto си въ стаята той намира писмото, така както сънувалъ, съ което му се съобщава за внезапната смъртъ на баща му.

IV. Слѣдущото заемаме отъ единъ Американски вѣстникъ.

„Прѣкарвахъ лѣтото въ Вермонтъ съ малкото си момиченце. Въ кѣщи оставихъ мѣжа си и баба си и ги помолихъ да гледатъ добръ едно канарче — германска порода, около осемъ годишно и единъ старъ английски бръшлянъ. Тѣзи двѣ нѣща много ги обичахъ. Нѣколко деня слѣдъ отдѣлението ми отъ кѣщи, сънувамъ, че една чужда котка влѣзла въ кѣщи изяла птицата ми, и че мѣжъ ми купилъ друга на мѣстото ѝ, като заплатилъ за нея петъ долари (130 гр). На другата сутрина, като сѣднѣхме да обѣдваме, азъ расправихъ на зѣлва си и майка ѝ, като имъ казахъ, че ще пишжъ въ кѣщи и ще ги прѣдопрѣджъ да бждатъ по-внимателни. Въ сѣщияжъ день писахъ, но като мислѣхъ, че сѣнищата сж праздна работа, нищо не спомѣняхъ за птицата.

Съ завръщанieto ми въ кѣщи послѣ нѣколко деня, около петъ часа, единъ сжботенъ день, азъ послѣдвахъ баба си въ обѣдната стая. Като слизахъ нанадолу съглѣдахъ птицата и кафеза да висѣжтъ по-обикновенно му вадъ приемната стая.

Въ обѣдната стая азъ казахъ: „Птицата и бръшляна здравили сж? Знаете ли: азъ сънувахъ, че една котка убила птицата? (слѣдва).